

Uttak av AFP og uttak for ansatte med særaldersgrenser i kommunesektoren i 2011-2015

... og mulige konsekvenser ved en eventuell overgang til
privat AFP

Seminar Pensjonskontoret 31.01.2017
Fredrik Haugen, Actecan

Uttak av AFP i kommunal sektor

–

Uttak av alderspensjon for kommunalt ansatte med særaldersgrense

Rapport 2016 – 04

29.09.2016

To oppdrag

- AFP i kommunesektoren
 - Kjennetegn ved de som har tatt ut AFP i 2011-2015 i KLP og blant lærerne i SPK
 - Ville de som har tatt ut offentlig AFP ville hatt rett til privat AFP?
 - Hvor mange av kommende årskull vil få rett til privat AFP fra 62 år?
- Alderspensjon for ansatte med særaldersgrenser
 - Hvor stor andel går av med ved særaldersgrensen/etter 85-årsregel, og hvor mange velger AFP?
 - Kjennetegn ved ulike yrkesgrupper
 - Hvordan vil pensjonen påvirkes ved en ev. overgang til privat AFP?

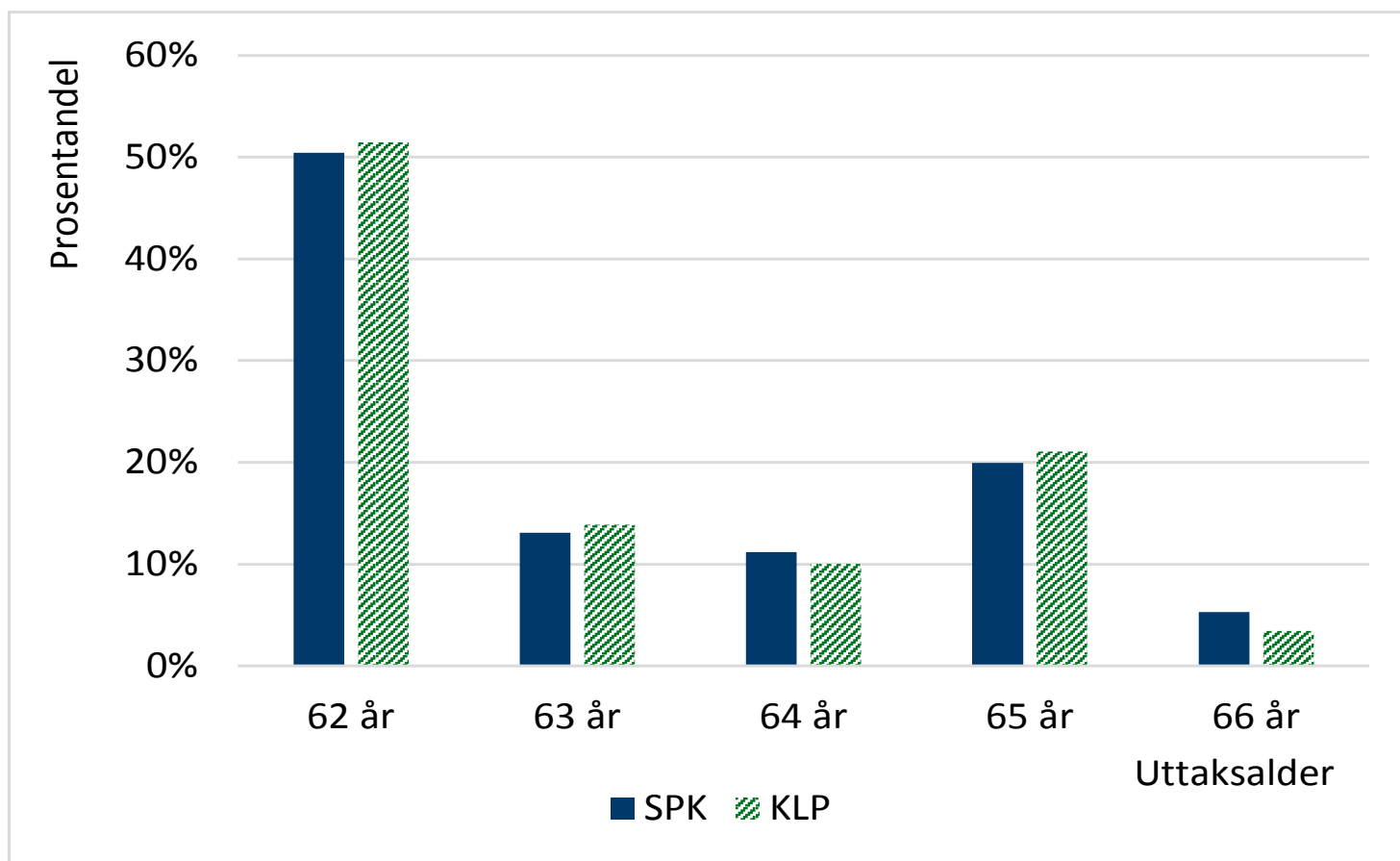
Datagrunnlag – AFP

- AFP i kommunesektoren
 - Har innhentet data fra KLP og SPK (lærerordningen) for de som kunne tatt ut AFP i 2011-2015 – totalt 63 000 medlemmer
 - NAV har beregnet om medlemmene ville hatt rett på privat AFP

Tabell 1 Årskull og mulige uttakaldere i utvalget

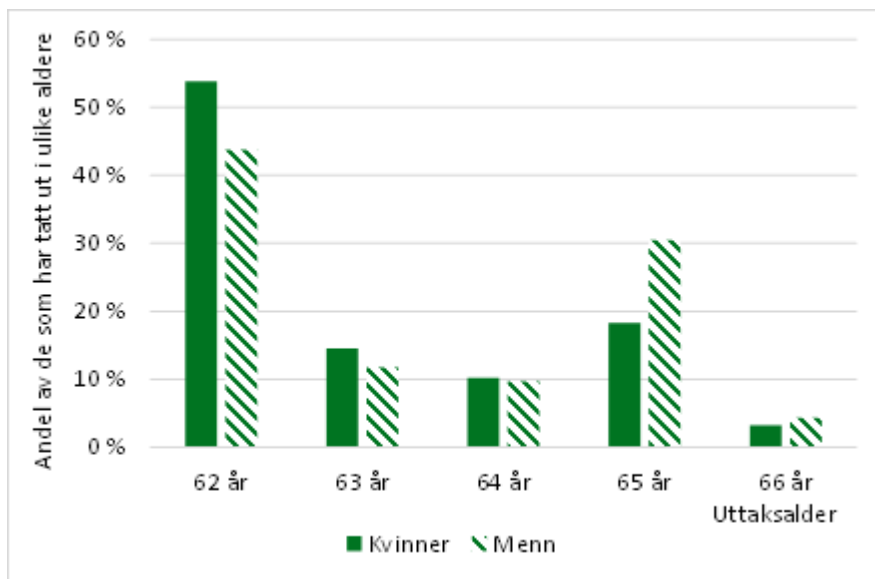
Årskull	62 år	63 år	64 år	65 år	66 år
1945					2011
1946				2011	2012
1947			2011	2012	2013
1948		2011	2012	2013	2014
1949	2011	2012	2013	2014	2015
1950	2012	2013	2014	2015	
1951	2013	2014	2015		
1952	2014	2015			
1953	2015				

AFP: Fra hvilken alder tas den ut

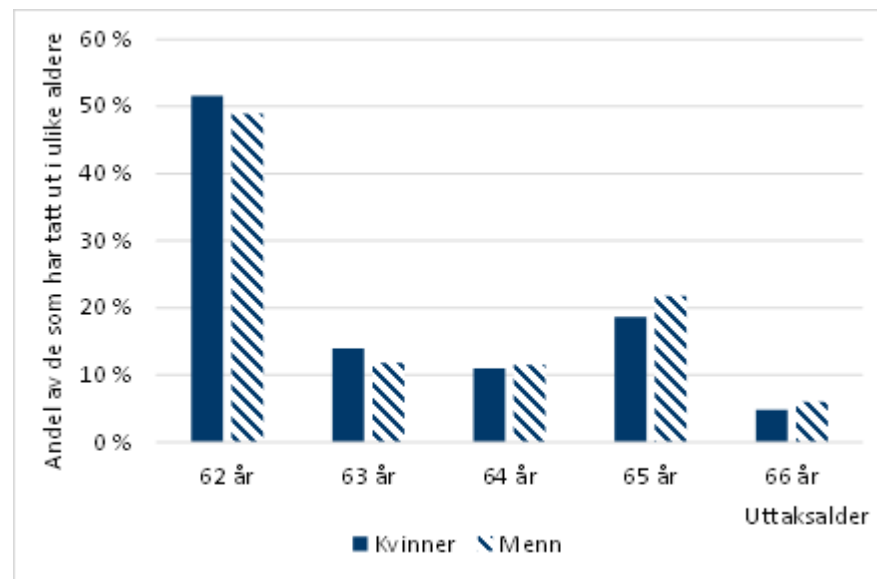

- Det er visse kjønnsforskjeller i uttaksmønsteret

KLP

SPK

Flere tar ut AFP i SPK (kommuneansatte)

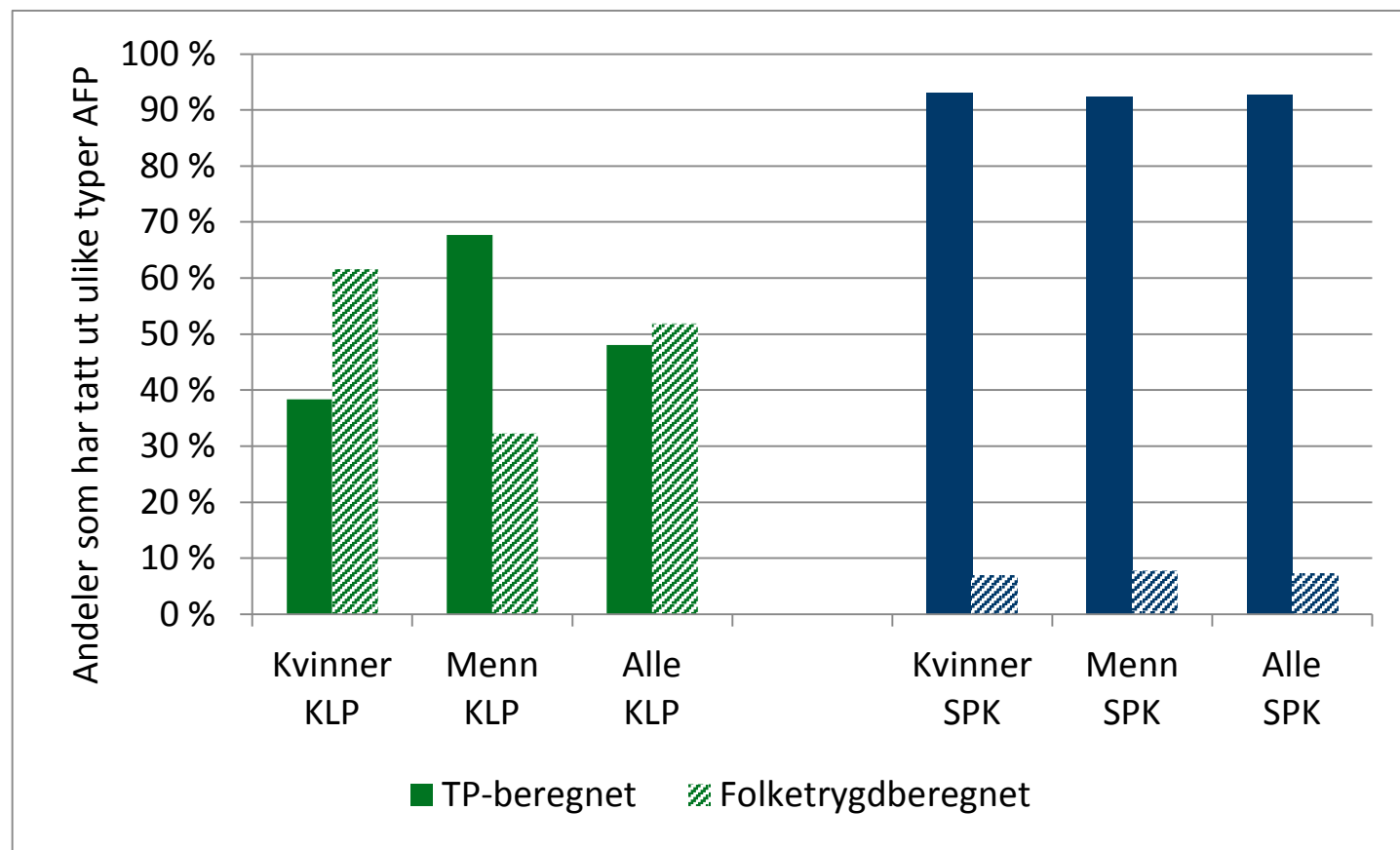
Antall og andeler som har tatt ut AFP

	KLP			SPK		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Har tatt ut AFP	6 093	1 840	7 933	5 228	3 613	8 841
Har ikke tatt AFP	27 448	6 835	34 283	7 011	5 416	12 427
Andel som har tatt ut AFP	18 %	21 %	19 %	43 %	40 %	42 %

- Mulige forklaringer
 - Flere som har særaldersgrense i KLP (nei, har testet)
 - Flere 100 % uføre i KLP?
 - Lærere tar oftere ut AFP enn andre grupper?

Hva tar de ut fra 65 år?

Type AFP for medlemmer som tar ut AFP etter fylte 65 år, fordelt på kjønn

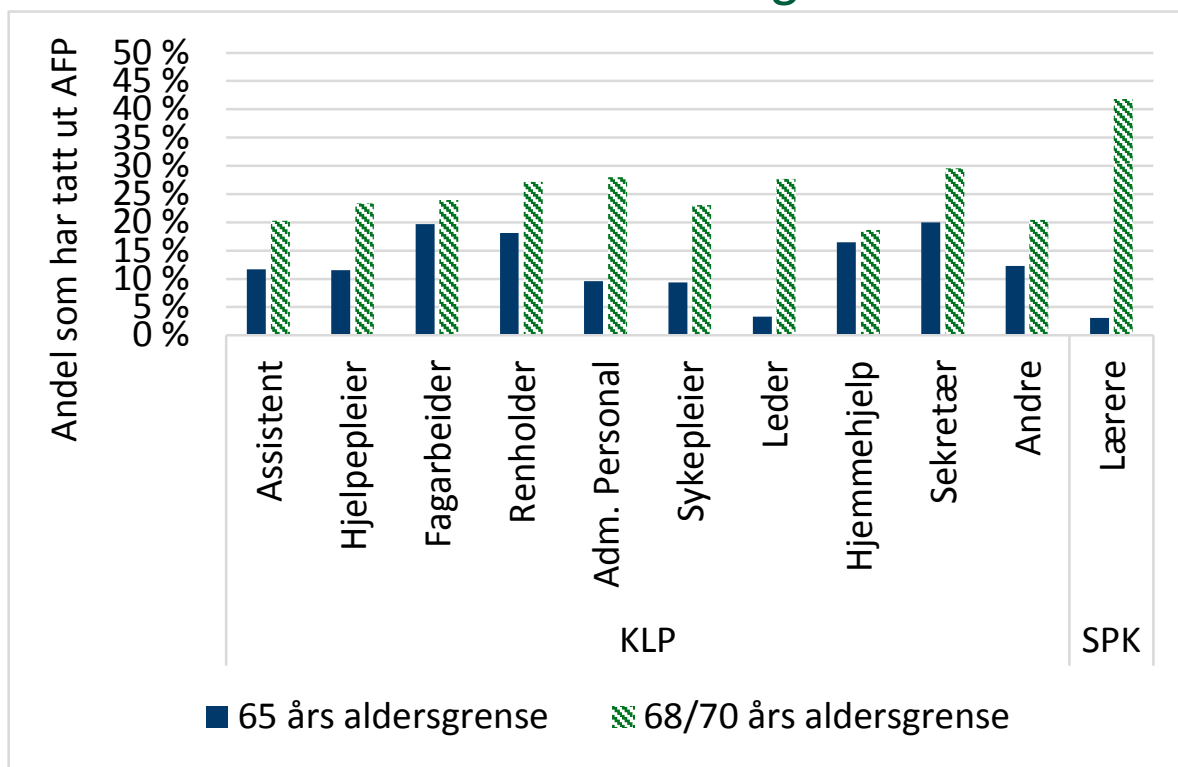

Gjennomsnittlig opptjeningstid, pensjonsgrunnlag og deltid etter type AFP fra 65 år

	<i>KLP</i>		<i>SPK</i>	
	<i>Tjeneste- pensjons- beregnet AFP</i>	<i>Folketrygd- beregnet AFP</i>	<i>Tjeneste- pensjons- beregnet AFP</i>	<i>Folketrygd- beregnet AFP</i>
Opptjeningstid	29,2	23,0	29,5	28,4
Pensjonsgrunnlag	6,1	4,9	6,5	6,0
Deltid	96,4	82,8	98,1	95,8

AFP-uttak i ulike yrkesgrupper

Andeler som har tatt ut offentlig AFP

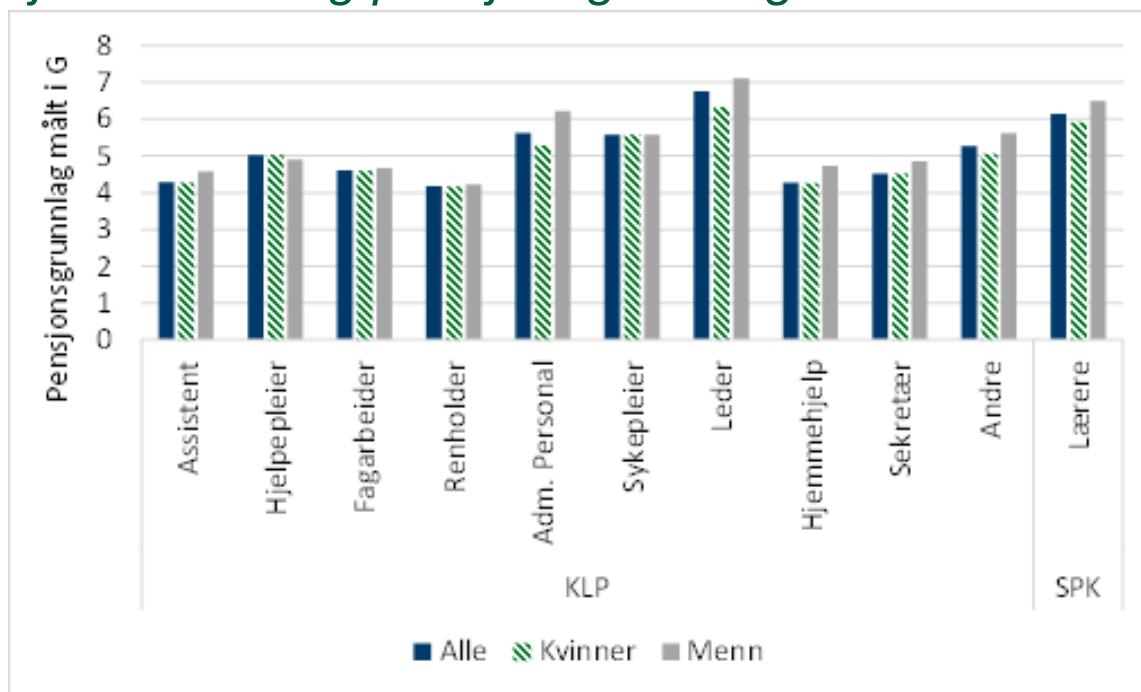

- Påvirkes trolig av hvor mange som er uføre

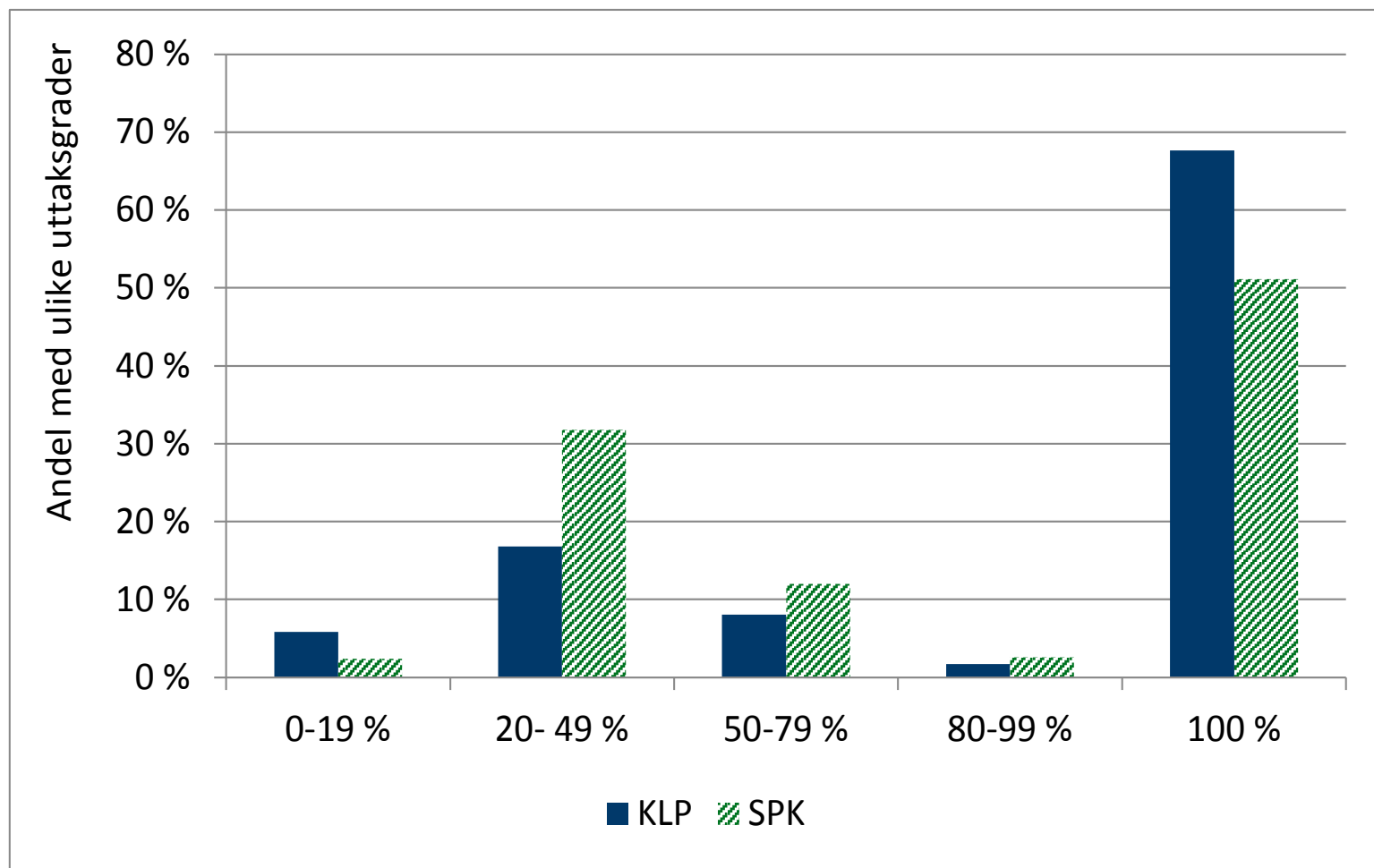
Kjennetegn ved de som har tatt ut AFP

- Har sett på hvordan pensjonsgrunnlag, stillingsandel, gjennomsnittlig deltid og opptjeningstid varierer i ulike yrkesgrupper for de som har tatt ut AFP

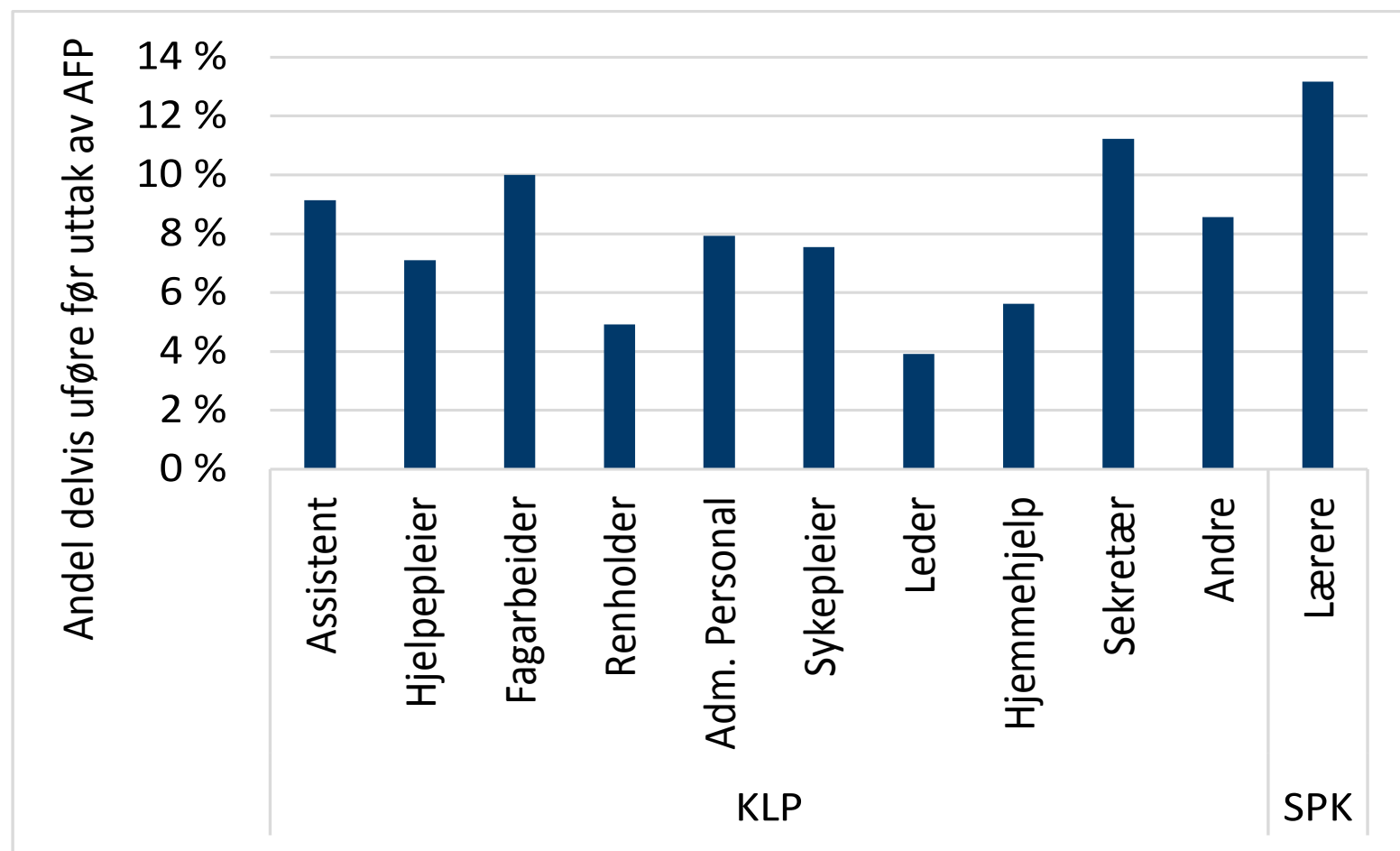
Gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag

Uttaksgrad ved første pensjonsuttak

Andel delvis uføre AFP-pensjonister

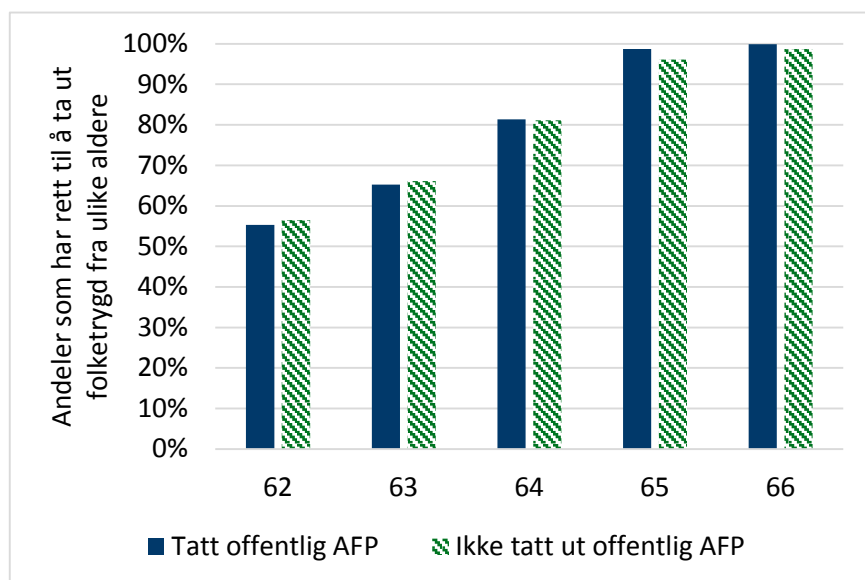
Hvor mange ville ikke fått privat AFP?

- Det har blitt diskutert om offentlig ansatte skal få AFP etter modell av privat AFP
- Kravene for å få privat AFP er strengere enn kravene for å få offentlig AFP
- Har vurdert om de som har tatt ut offentlig AFP ville tilfredsstilt følgende kvalifikasjonsregler i privat AFP
 - Ville de hatt rett til å ta ut alderspensjon fra folketrygden (inkl. privat AFP) fra samme alder **[Testet av NAV]**
 - Ansiennitet: Har de vært tilsluttet AFP-ordningen i tilstrekkelig lang tid før uttakstidspunktet og før 62 år
 - Har de mottatt uførepensjon (før) 62 år

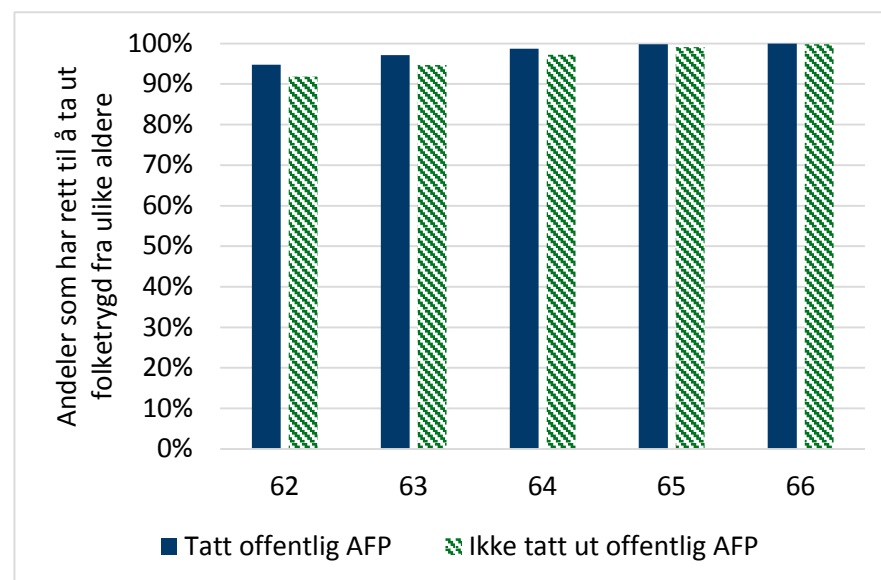
Første tillatte alder for uttak av privat AFP

Fra hvilken alder kunne de som har tatt ut og de som ikke har tatt ut offentlig AFP tatt ut alderspensjon fra folketrygden?

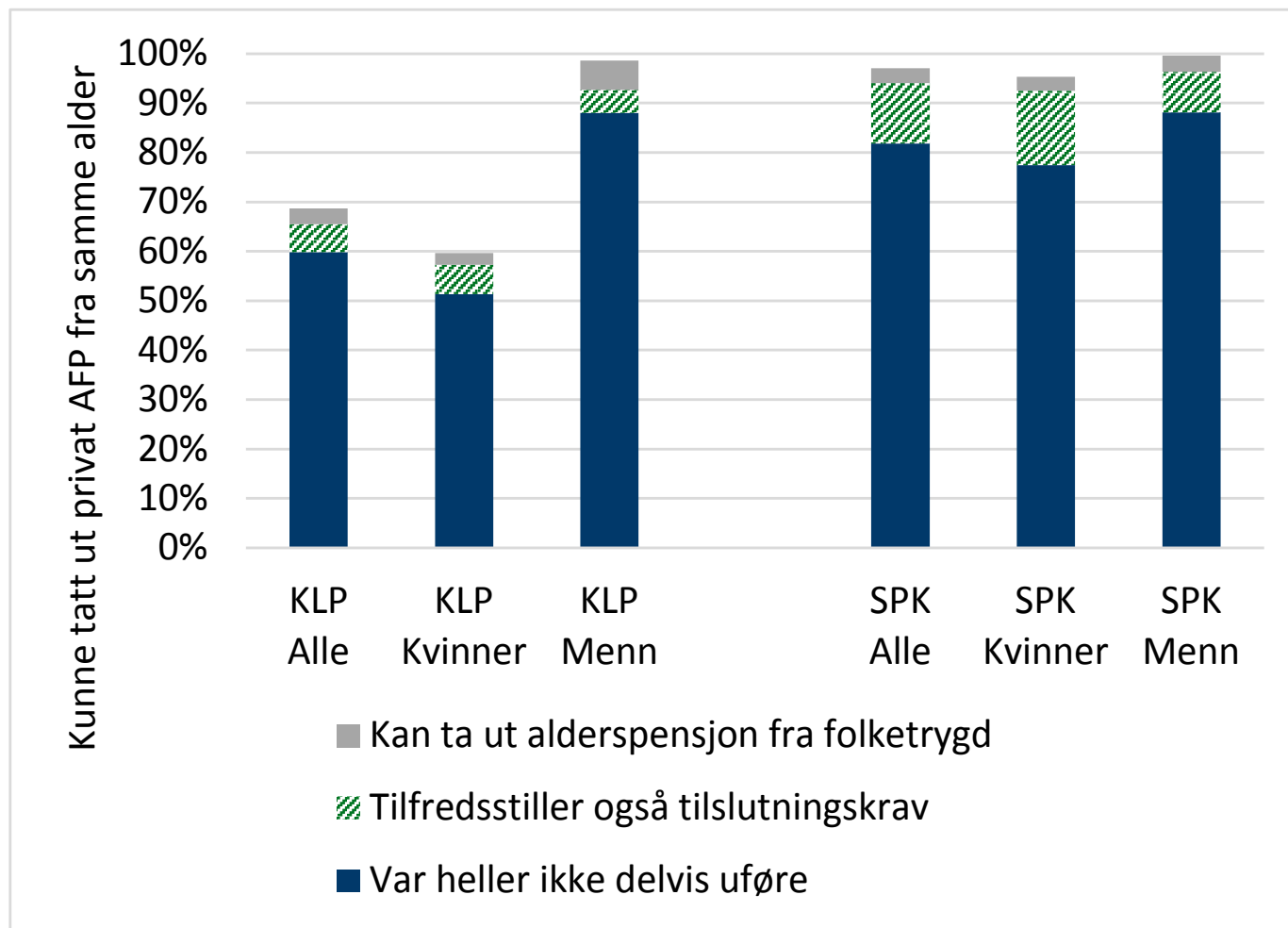
KLP

SPK

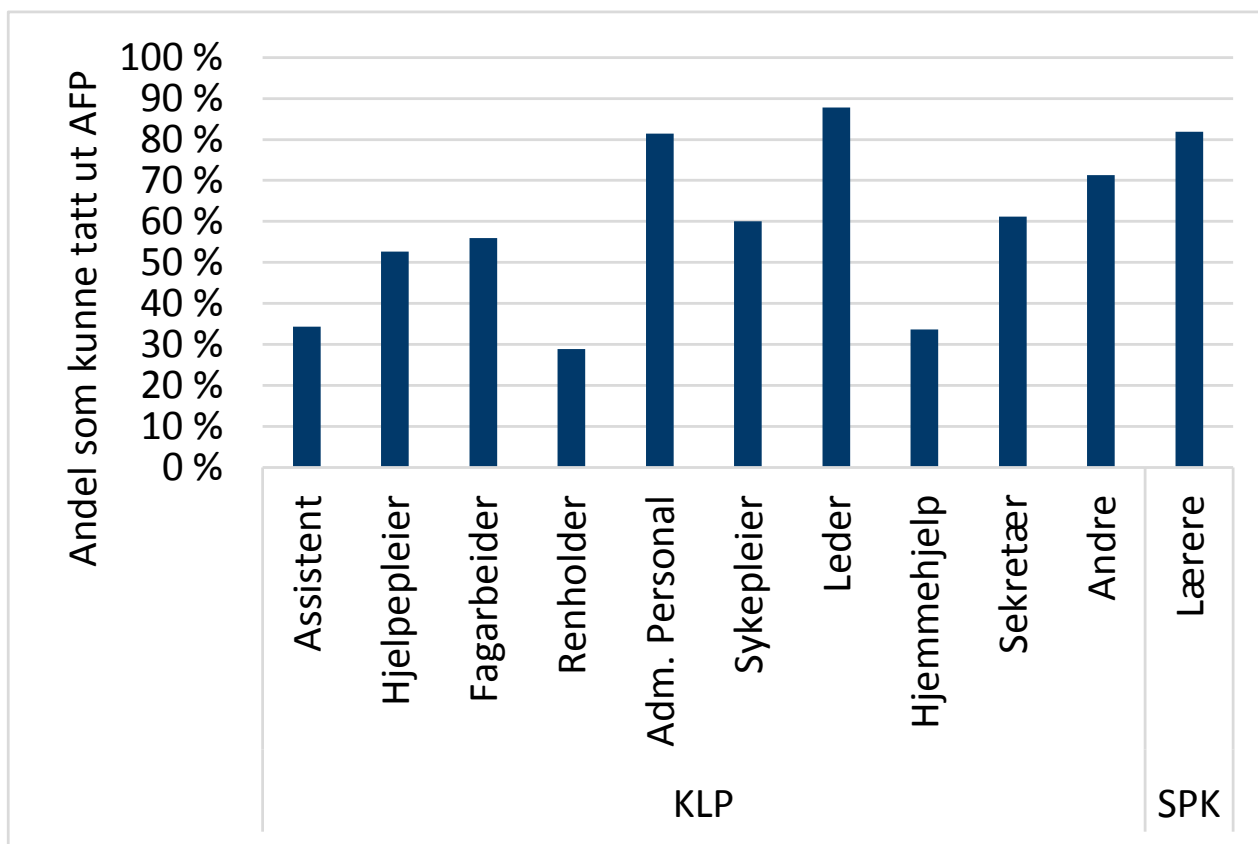

Hvor mange av de som har tatt ut offentlig AFP ville fått privat AFP fra samme alder?

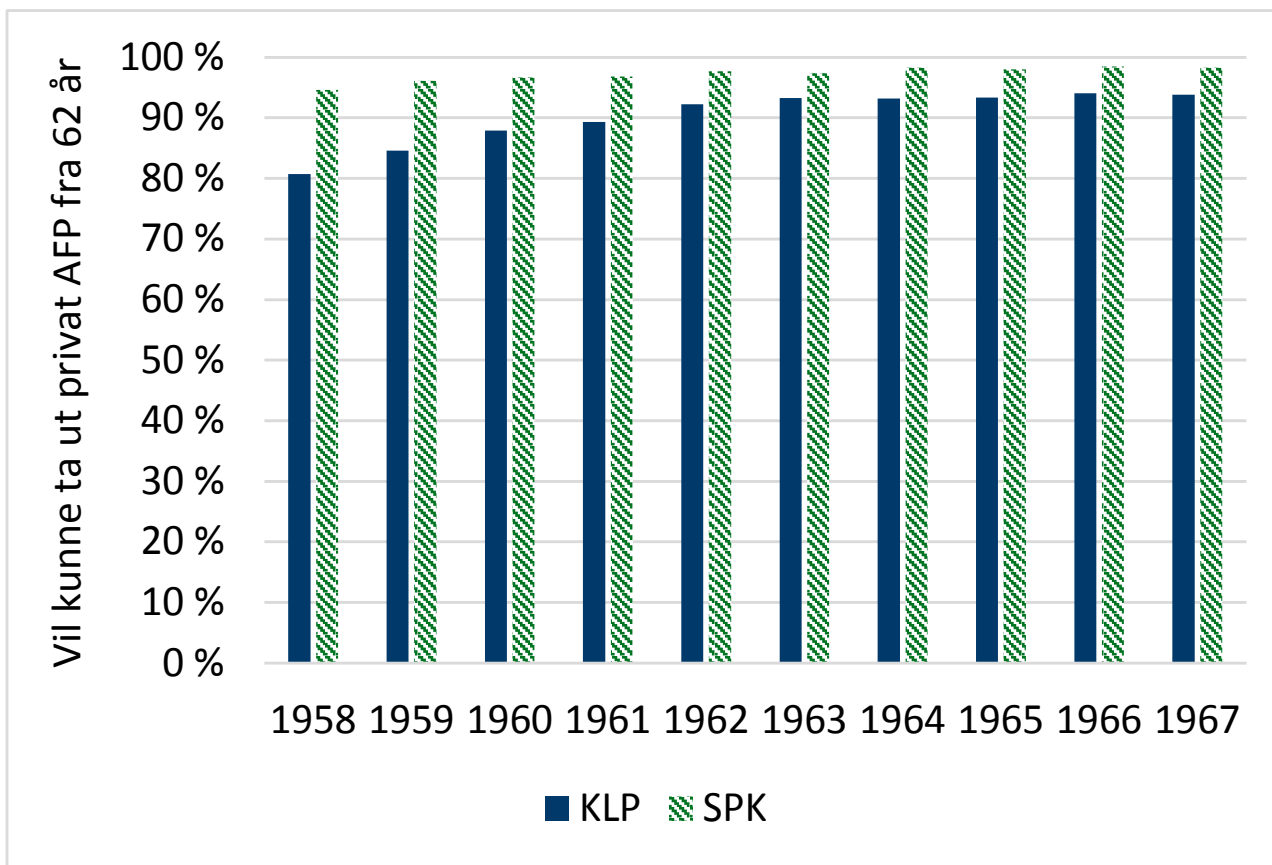
Stor variasjon mellom ulike yrkesgrupper

Andeler i ulike yrkesgrupper som ville hatt rett på privat AFP fra samme alder som de har tatt ut offentlig AFP

Hva med fremtidige pensjonister?

Andeler som vil kunne ta ut privat AFP fra 62 år i ulike årskull

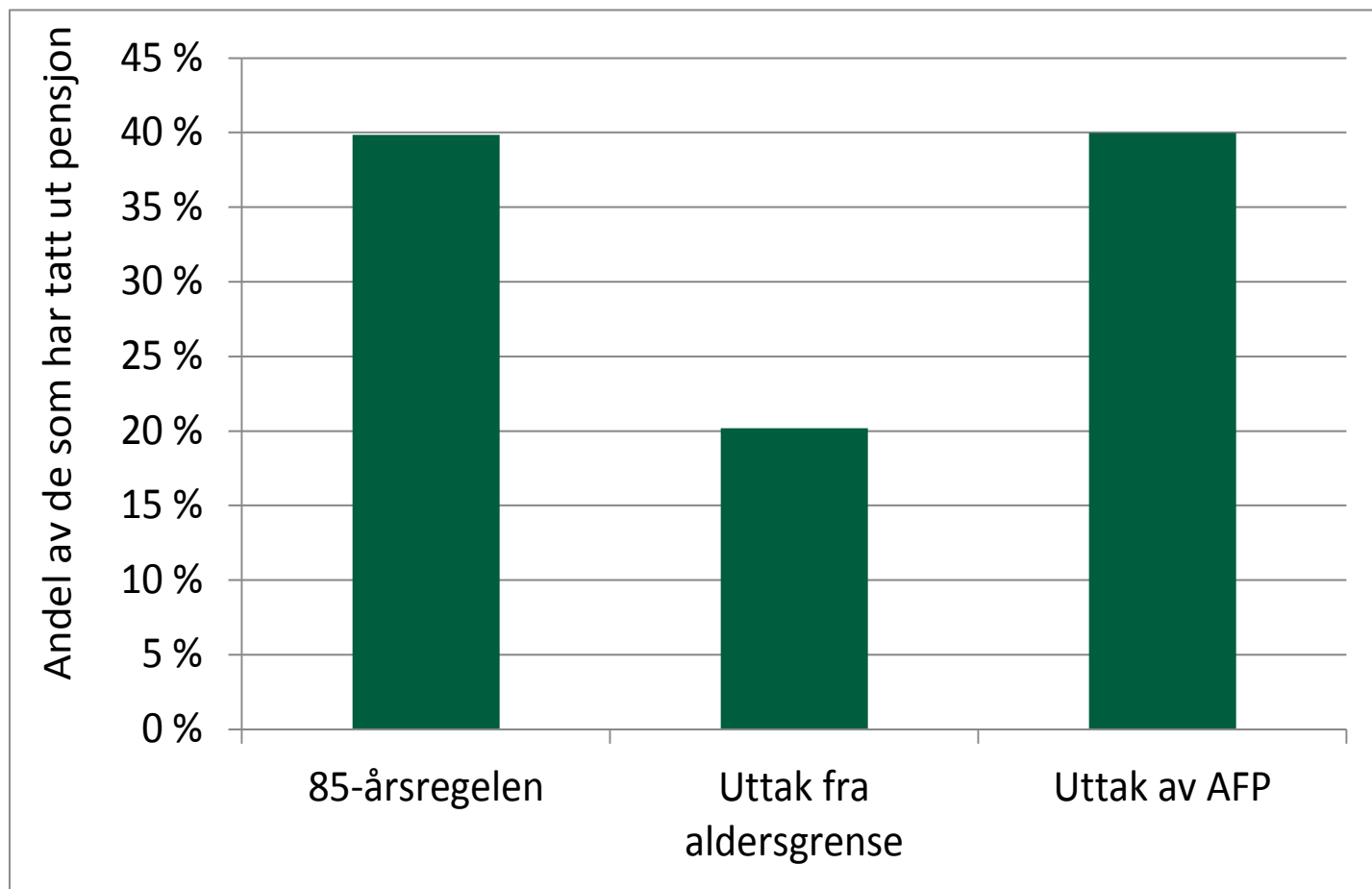
Datagrunnlag – særaldersgrenser

- Alderspensjon for ansatte med særaldersgrenser
 - Har innhentet data fra KLP for de som i 2011-2015 var i en alder der de kunne ta ut særalderspensjon
 - Analysen er avgrenset til et utvalg yrkesgrupper

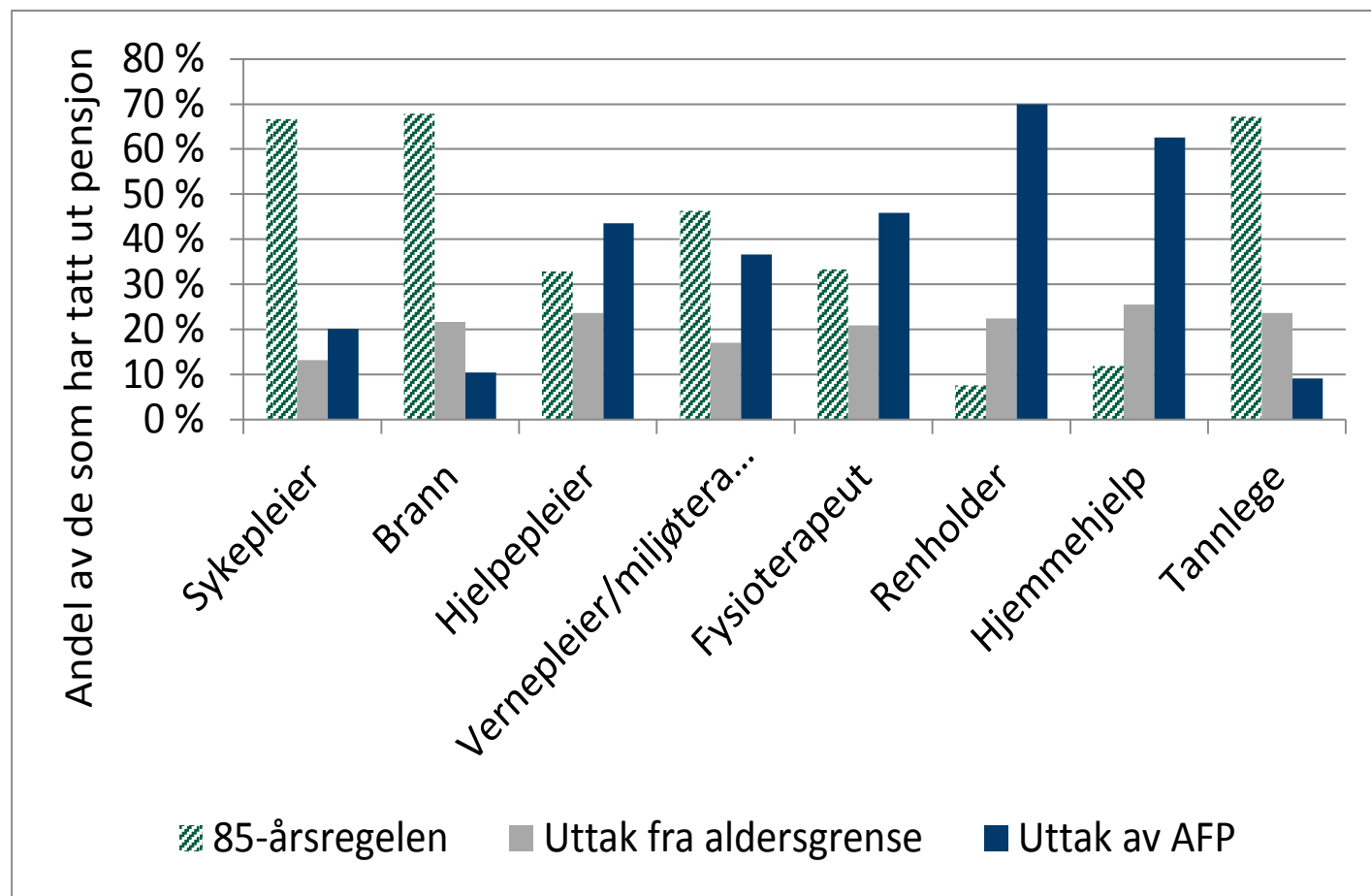
	<i>Antall totalt</i>	<i>Kvinner</i>	<i>Menn</i>
Sykepleier	2 611	2 509	102
Brann	204	35	169
Hjelpepleier	4 957	4 798	159
Vernepleier/miljøterapeut	373	288	85
Fysioterapeut	55	47	8
Renholder	2 112	2 050	62
Hjemmehjelp	900	886	14
Tannlege	133	55	78

- Totalt 11 000 i utvalget
 - 5 000 av disse har tatt ut tjenestepensjon (alderspensjon) eller AFP

Hvilken pensjon har de tatt ut?

Valgt pensjonstype i ulike yrkesgrupper

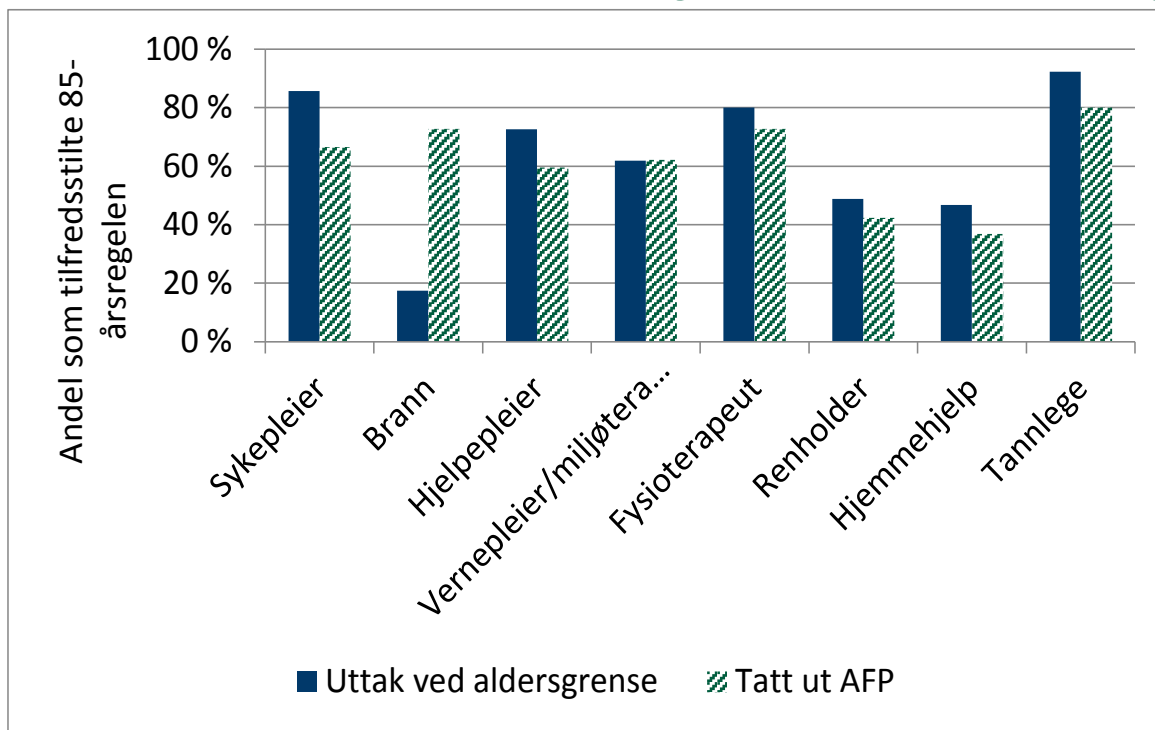

-
- I rapporten viser vi også hvordan gjennomsnittlig
 - pensjonsgrunnlag
 - stillingsandel
 - gjennomsnittlig deltid
 - opptjeningstidvarierer for de som har tatt ut i ulike yrkesgrupper

Er det mange som ikke benytter 85-årsregelen?

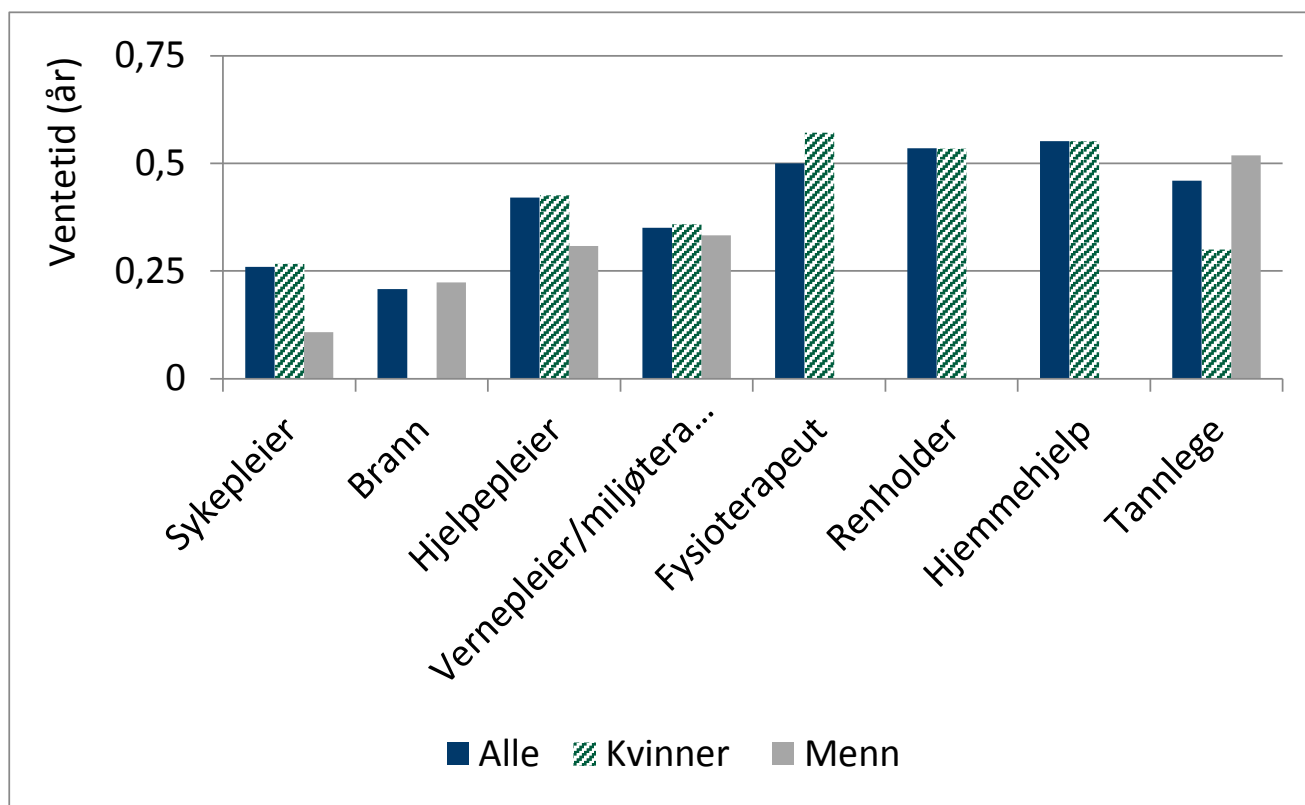
- Hvor mange tilfredsstillter 85-årsregelen i gruppene som har tatt ut ved aldersgrensen og som har tatt ut AFP

Andeler som tilfredsstilte 85-årsregelen 3 år før aldersgrensen

Ventetid

- Hvor lenge venter særaldersgrensepensjonistene med å ta ut pensjon etter første tillatte alder?

Særaldersgrenser og ny AFP

- Særaldersgrenser passer dårlig sammen med en ny pensjonsordning med alleårsopptjening og fleksibelt, nøytralt uttak
 - Får færre opptjeningsår enn andre, og kan ikke velge uttaksalder (etter aldersgrensen)
 - Kan dermed ikke på samme måte som andre utsette pensjonsuttaket for å få høyere pensjon/kompensere for levealdersjustering
- Dessuten
 - Dagens pensjon skal ikke levealdersjusteres før fra 67 år, dvs. samme pensjon frem til 67 år for alle årskull